

Keurmerken: Groensector moet lering trekken uit ervaringen van voedselsector

Keurmerkenwijzer Milieu Centraal heeft recent negentig keurmerken in de voedselbranche doorgespit om te beoordelen welk keurmerk nu echt voldoet aan dit predicaat. De reden voor dit onderzoek is het enorme aanbod van keurmerken waardoor de afnemer het overzicht en dus het vertrouwen hierin kwijtraakt. ‘Slechte ontwikkeling, want niemand wordt er beter van’, aldus Matthijs Mesken, directeur van Groenkeur.

Op verzoek van staatssecretaris Van Dam (Economische Zaken) en de Alliantie Verduurzaming Voedsel heeft Milieu Centraal aan de hand van de negentig keurmerken een lijst gemaakt van de elf beste Nederlandse keurmerken voor duurzaam en betrouwbaar voedsel. Door dit onderzoek kan er beter worden beoordeeld hoe betrouwbaar en transparant een keurmerk is.

Consumentenmarkt

Wat heeft dit met de keurmerken in de groensector te maken? Matthijs Mesken: ‘In de groensector is er nog niet zo’n wildgroei aan keurmerken als in de voedselsector. Maar toch, in onze relatief kleine hovenierssector kom ik zo aan tien labels waarvan het onderscheid met een echt keurmerk vaak moeilijk te maken is. En dan te bedenken dat het er voor de consument absoluut niet overzichtelijker op wordt.

In de groensector kom ik uit op vier onafhankelijke keurmerken en dat zijn: Groenkeur, MPS, Milieukeur en Skal Biocontrole.

Skal

De rest, zoals bijvoorbeeld Tuinkeur, Keurmerk De Groene Vakman, NL Greenlabel, Tophoveniers, Dutch Quality Gardens en Meesterhoveniers zijn prima initiatieven, maar zijn voor de duidelijkheid géén keurmerken.’ Deze commerciële labels zijn veelal bedoeld als marketinginstrument. En dat zorgt voor verwarring bij de consument. Mesken vervolgt: ‘Willen we de groensector met z’n allen op een hoger kwalitatief niveau tillen dan zijn gerenommeerde, onafhankelijke keurmerken van belang. Laten we ons daar van bewust zijn en laten we als sector ons daar achter scharen. Lering trekken dus van de opgedane ervaringen en van het onderzoek in de voedselsector. Zoals het nu gaat, wordt niemand er beter van. Sterker nog het Bestuur van Stichting Groenkeur heeft onlangs besloten om het consumentenkeurmerk ‘Tuinaanleg & Tuinonderhoud’ per 1 januari 2018 in te trekken. De consument vraagt er niet naar en dat komt mede door de opgetreden versnippering.’

Zakelijke markt

Op de zakelijke markt, die van het openbaar groen, is het anders georganiseerd. Zakelijke afnemers, zoals gemeenten, stellen hoge eisen aan een keurmerk en vragen hier ook concreet naar in aanbestedingsbestekken. Waarom? Mesken: 'De opdrachtgever wil er zeker van zijn dat hij in zee gaat met een betrouwbare dienstverlener met aantoonbaar goed opgeleide vakmensen in dienst. Mocht er toch iets mis gaan dan kan een opdrachtgever een handhavingsverzoek indienen bij de Certificerende Instelling, waarop extra controle plaatsvindt.

Wij onderscheiden ons daarmee duidelijk van andere keurmerken, die zich wel als zodanig profileren maar geen onafhankelijkheid, garantie of waarborg kunnen bieden. Gezien de hoge eisen die worden gesteld door afnemers aan deze keurmerken, zie je dus dat er minder versnippering is. Commerciële organisaties die wel een zogenaamd keurmerk onder de aandacht brengen op de institutionele markt, zetten de afnemer op het verkeerde been!'

Conclusie: Groenkeur is het enige keurmerk dat de hele keten in de groensector bedient, dat erkend is door de Raad voor Accreditatie. Dit keurmerk omvat dan ook verschillende gebieden binnen de groensector, groenvoorziening, boomverzorging en dak- en gevelbegroening. Voor werknemers in de sector bestaat daarnaast de mogelijkheid om verschillende bewijzen van vakbekwaamheid te behalen (persoonscertificaten).

Duurzaam inkopen

Naast bedrijven en personen kunnen ook producten gecertificeerd worden volgens een Groenkeurrichtlijn. Het gaat hier dan specifiek om "duurzaam gekweekte boomkwekerijproducten". Denk bij "duurzaam gekweekt" vooral aan het type gewasbeschermingsmiddelen die het milieu zo weinig mogelijk belasten. Of kijk naar de normen voor stikstof en fosfaten die worden gebruikt bij de productie. 'Met Groenkeur weet je als kopende partij zeker dat zowel de uitvoerder (aannemer) als de producten voldoen aan de kwaliteitsnormen en richtlijnen van de landelijke overheid op het gebied van duurzaam inkopen. Groenkeur is er dus voor de hele keten en verschilt daarin dus van bijvoorbeeld MPS en Milieukeur, die zich uitsluitend richten op de producten.'

Verplicht

Vanaf 1 januari 2015 zijn overheidsinstanties wettelijk verplicht om duurzaam in te kopen. We zijn dus nu bijna twee jaar verder en zijn benieuwd of de vraag naar "duurzaam gekweekt" ook is toegenomen. Mesken: 'De vraag naar deze producten neemt mondjesmaat toe, dit betekent dat er in de praktijk nog niet al te veel naar wordt gevraagd. Met andere woorden de overheid koopt nog onvoldoende duurzaam in. Was de vraag groter geweest, dan was de belangstelling voor dit certificaat bij kwekers ook groter geweest.' Mesken: 'Onze deelnemers met het certificaat "duurzaam gekweekt" verplichten we duurzame bedrijfsvoering te voeren, misschien is de vraag daar nu nog niet zozeer naar, maar dit gaat geheid veranderen. Dat is ook de reden waarom alle Groenkeur-kwekers een biodiversiteitsplan moeten opstellen om daarmee inzichtelijk te maken hoe zij de biodiversiteit op hun bedrijf alsmede in hun werk bevorderen. De eisen die worden gesteld voldoen aan het criteriadocument voor maatschappelijk verantwoord inkopen van groenvoorzieningen.'

Gemeenten kopen niet duurzaam in

CLM, een onafhankelijk kennis- en adviesbureau, heeft in opdracht van Greenpeace onderzoek gedaan naar wat de reden is waarom de overheid nog niet duurzaam inkoopt. Uit dit onderzoek '[Duurzame inkoop van catering en planten en duurzaam groenbeheer](#)' dat recent is gepresenteerd, blijkt dat de tien grootste Nederlandse gemeenten niet voldoen aan de doelstelling om vanaf 2015 voor 100 procent duurzaam in te kopen.

Wat een keurmerk is, lees je in het artikel '[Wat is een keurmerk in de groene sector en wat niet?](#)'

